

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

48

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

BRNO 2007

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Rutt kay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balázs Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Blanka Veselá

Technická redakce
Technical Editors

Dana Gregorová

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

48, 2007

90270/09

Obrázek na obálce
Cover illustration

Jeskyně Býčí skála. Geometrický vzorec, datovaný do eneolitu.
Býčí skála Cave. A geometric pattern dated to the Aeneolithic.

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

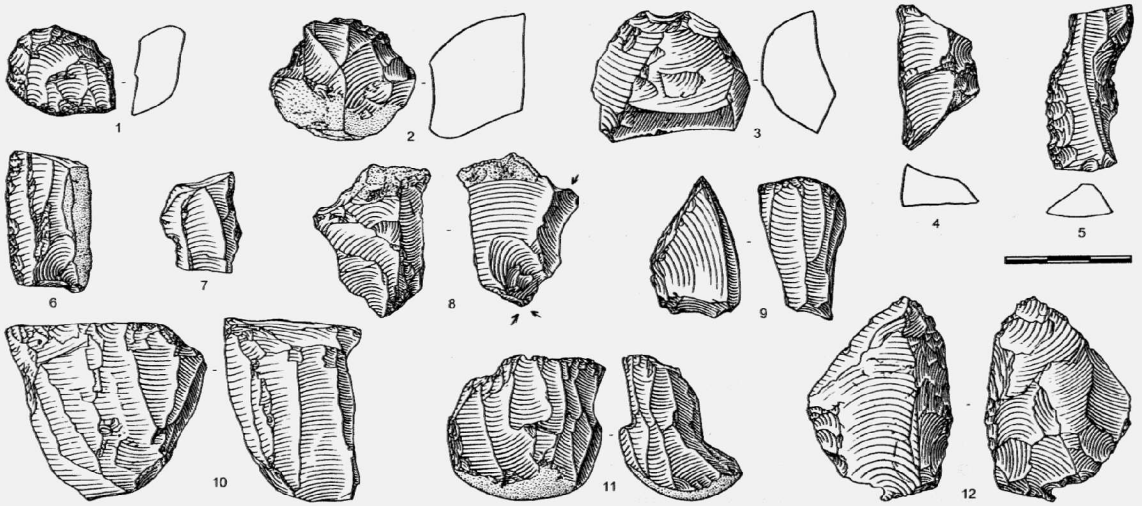
Copyright © 2007 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Kniha byla vydána s přispěním Akademie věd ČR

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz>

Obr. 29. Tvarožná. Vybrané artefakty.
Tvarožná. Selected artifacts.

čepel (obr. 29: 5), retušovaná čepel (obr. 29: 6), zlomek retušované čepele (obr. 29: 4), kombinované rydlo (obr. 29: 8), a zlomek bifaciálně retušovaného artefaktu, snad listovitého hrotu (obr. 29: 12).

Kolekci je na základě přítomnosti aurignackých škrabadel a čepelí možno klasifikovat jako aurignacien.

Martin Kuča, Petr Škrdla

Literatura

- Belcredi, L. a kol. 1989: *Archeologické lokality a nálezy okrese Brno-venkov*. Brno.
- Kos, P. 1989: Velatice (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů 40* (1997–98), 183–184.
- Oliva, M. 1987: Revize paleolitických lokalit z východního okolí Brna. *Přehled výzkumů 1984*, 14–18.

Resumé

This site is located in the Velatické vrchy field on the boundary of Tvarožná and Velatice cadastral territories. A number of surface surveys at the site yielded a new collection of Aurignacian artifacts.

UHERSKÉ HRADIŠTĚ (k. ú. Jarošov u Uh. Hradiště, okr. Uh. Hradiště)

Jarošov II, „Podvršťa“. Pavlovien. Sídliště. Revize materiálu.

Při revizi osteologického materiálu byl jedním z nás (MNF) rozpoznán zajímavý artefakt – fragment špičáku se zbytkem otvoru pro zavěšení (obr. 30). Jde o spodní špičák (*canin C₁*) lišky obecné (*Vulpes vulpes*). Korunka je recentně poškozená a kořen je porušen kořínky trav. Nalezen byl v roce 1997 při začišťování jižního okraje lokality (sektor S25b) v místě, kde nevýrazná kulturní vrstva přecházela do ornice. Přestože je povrch zubu značně naleptán, jsou dobře patrné stopy po zhotovení otvoru. Otvor byl vyroben technikou, která je pro gravettien charakteristická – profiznutím krátkými paralelními pohyby pazourkového nástroje z obou stran koře-

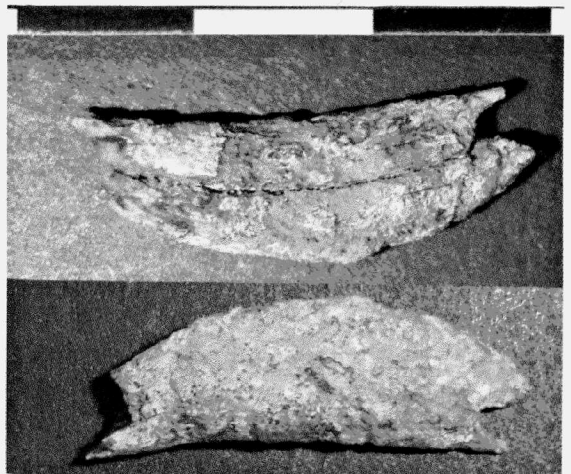
ne (cf. Škrdla 2000). Význam tohoto artefaktu tkví ve skutečnosti, že je na lokalitě ojedinělý.

Jarošov II, „Kopaniny“. Pavlovien. Sídliště. Datace.

Fragment koňské kosti, která byla získána v průběhu výzkumu této polohy roce 2005 (kost v profilu je vyobrazena v článku: Škrdla – Nývltová Fišáková – Nývlt 2006, obr. 3), byl zaslán na datování. Přestože jsme očekávali výsledek, který by spadal do willendorfsko-kostěnkovské fáze gravettien, vyšla hodnota 25 740 ± 170 -160 BP, po kalibraci 30 635 cal. BP (GrA-33578). Získané datum tak dokládá okrajové využití polohy i v období pavlovienu, kdy se hlavní sídelní aktivity koncentrovaly na sousedním temeni v poloze Podvršťa.

Výzkum proběhl v rámci projektu GAČR č. 404-05-0305

Petr Škrdla, Miriam Nývltová Fišáková

Obr. 30. Jarošov-Podvršťa. Zub s otvorem.
Jarošov-Podvršťa. Pierced tooth.

Literatura

- Škrdla, P. 2000: Zhodnocení technologií výroby kamenných nástrojů. *Rekonstrukce a experiment v archeologii* 1, 9–36.
- Škrdla, P., Nývltová Fišáková, M., Nývlt, D. 2006: Sídlní cluster Jarošov II. Výsledky výzkumu v roce 2005. *Archeologické rozhledy* 58, 207–236.

Resumé

A pierced fox tooth was identified during reexamination of the Jarošov-Podvrška osteological material.

A bone from the 2005 excavation at the Jarošov-Kopaniny site yielded a date of 25 740 ± 170–160 BP indicating occasional use of this area during the Pavlovian.

VELATICE (okr. Brno-venkov)

„Velatické vrchy“. Aurignacien. Sídliště. Povrchový průzkum.

Lokalita, která je popsána v hesle Tvarožná, svou částí zasahuje i na katastrální území Velatic.

Martin Kuča, Petr Škrdla

Resumé

This site is located in the Velatické vrchy field on the boundary of Tvarožná and Velatic cadastral territories. A number of surface surveys at the site yielded a new collection of Aurignacian artifacts – see Tvarožná.

VEVERSKÉ KNÍNICE (okr. Brno-venkov)

„Prostřednice“. MP. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum.

Dne 1. 9. 2006 byl referenty v uvedené trati, na mírném k jihovýchodu se svažujícím svahu, nalezen ojedinelý artefakt. Jedná se o lehce patinovaný úštěp z moravského jurského rohovce. V okolí nálezu nebyly nalezeny žádné další podobné artefakty, který by s nálezem souvisely. Nedaleko odtud, v prostoru kóty 364 m, byl nalezen artefakt rovněž paleolitického stáří (Oliva – Doležel 1985, 18).

Martin Kuča, Jiří Šmarda

Literatura

- Oliva, M., Doležel, J. 1985: Nové paleolitické nálezy z Tišnovska. *Přehled výzkumů* 1983, 17–19.

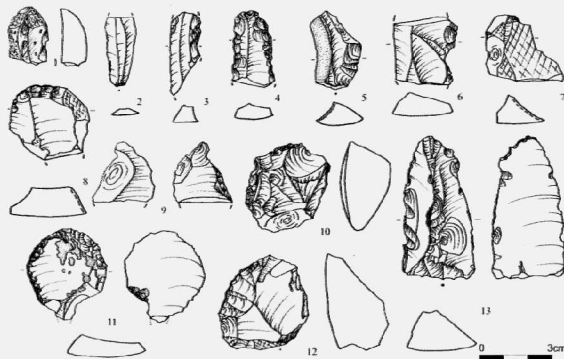
Resumé

An isolated artifact, made from Moravian Jurassic chert, was collected in the Prostřednice field near Veverské Knínice.

ZLÍN (k. ú. Malenovice u Zlína, okr. Zlín)

„Mezicestí“. Pozdní fáze mladého paleolitu (?). Sídliště. Povrchový průzkum.

Při stavbě Batovy silnice ze Zlína do Otrokovic v roce 1934 se v trati „Mezicestí“ na parcele 1680/1 našly artefakty kamenné štípané industrie. Lokalita leží v nadmořské výšce 200 m. V literatuře se o ní poprvé zmiňuje J. Skutil v roce

Obr. 31. Zlín-Malenovice. Vybrané artefakty. 2,11: Mezicestí, 5,10: Kopce, 1,6: Kopce/Zážlebí, 3,4,7–9,13: Zážlebí.

Zlín-Malenovice. Selected artifacts.

1940 (Skutil 1940, 54). Až do roku 1961 byly artefakty uloženy ve sbírce Muzea v Napajedlich, poté je do své správy převzalo Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně.

V podstatě se jedná o nález 2 artefaktů. První z nich je bazální fragment drobné radiolaritové čepele se stopami opotřebení (obr. 31: 2). Druhým artefaktem je okrouhlé škrabadlo na úštěpu (obr. 31: 11). Škrabadlo je vyrobeno z lehce patinovaného silicitu severské proveniencce s nepatrnými zbytky kůry, pravděpodobně jde o silicit krakovsko – czenstochovské jury. Zajímavý je výčnělek v jeho dolní části, který by mohl poukazovat na přítomnost odlomeného vrtáčku. Vzhledem k recentnímu porušení jsou však tyto úvahy pouze spekulativní.

Malá velikost kolekce a fakt, že trat „Mezicestí“ je polykulturní lokalitou, nedovolují přesnější časové zařazení. Artefakty byly přiřazeny k pozdní fázi mladého paleolitu, nelze vyloučit ani postpaleolitickou klasifikaci (patina se někdy vyskytuje i na postpaleolitických artefaktech).

„Kopce“. Mladý paleolit. Sídliště. Povrchový průzkum.

Lokalita se nachází v nadmořské výšce 308 m nedaleko trati „Zážlebí“. Terénní prospekce byla provedena P. Škrdlou v průběhu roku 2006. Artefakty jsou uloženy v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně. Lokalita nebyla dosud publikována.

Kolekce, čítající 13 kusů artefaktů, je z technologického hlediska tvořena devíti úštěpy, bazálním zlomkem čepele s laterální kúrou a třemi drobnými šupinami. Jednotlivé artefakty se vyznačují značným mrazovým poškozením a silnou patinací, která mnohdy znemožnila přesné surovinové určení. Nicméně většina artefaktů je pravděpodobně vyrobena z eratického silicitu. Z nástrojů se ve sledované kolekci objevil jeden exemplář strmě retušovaného okrouhlého škrabadla (obr. 31: 10) a fragment jednostraně retušované čepele (obr. 31: 5).

Vzhledem k přítomnosti strmě retušovaného okrouhlého škrabadla byla lokalita kulturně přiřazena k aurignacien.